

Els estudis de Salut: celebració o drama? - Mediterraneo - 28/01/2018

La ventana de la UJI

El estudis de Salut: celebració o drama?

FERRAN
Martínez-García*

els darrers mesos han sigut molt positius pels estudis de Salut de la Universitat Jaume I. Al juny es va graduar la primera promoció de Medicina i ara, un semestre després, acaba de entregar-se l'obra de la primera fase de la Facultat de Ciències de la Salut (FCS). La satisfacció d'aquestes fites es veu entelada, però, per nombroses amenaces que s'atansen sobre els nous estudis de Salut a Castelló. D'una banda, el finançament no sembla arribar per culminar l'edifici de la nova FCS. Tot i que això ens trasbalsa molt, no és ni de lluny el més greu. El professorat i l'estudiantat de Medicina i Infermeria ja n'estem avesats a aquesta anomalia: hem fet classes a tots els centres de la UJI, els nostres despatxos i laboratoris son sempre provisionals. Fins i tot, en aquestes condicions, hem aconseguit implantar els dos graus, malgrat la competència directa d'una universitat privada. Tot un èxit.

Amb aquest escrit, però, vull explicar a la població de Castelló i les seues comarques, a les autoritats polítiques i acadèmiques i al Consell Social de la UJI, què fa de vincle entre societat i universitat, l'autèntic drama dels estudis de Infermeria i Medicina. Perquè els protagonistes dels mateixos, estudiantat i professorat, no volem que ningú pense que amb un edifici tenim facultat. Una facultat és un

centre d'educació superior. L'educació superior no sols transmet i difon, sinó que amés genera coneixement i cultura mitjançant la investigació. Investigar és una feina molt i molt complexa: és explorar els límits del coneixement i ultrapassar-los, eixamplar el coneixement humà. I és crític que el professorat universitari siga investigador, per moltes raons.

En primer lloc, perquè d'aquesta manera una universitat és realment un focus de creixement i progrés per la societat a la que pertany. Eixe ha de ser l'objectiu de la FCS, contribuir al progrés de la societat castellonense. En segon, perquè un professor investigador transmet als seus estudiants una actitud científica que farà al personal sanitari del futur qüestionar-se la seua feina i esforçar-se per millorar-la, rebutjant actituds anti-científiques que fan perillar la salut de la població. I per últim, perquè l'entorn investigador d'una facultat com la que aspirem a crear ajudarà decisivament a instaurar la cultura de la investigació i revifar la innovació entre els professionals de la salut castellonense, millorant a mig termini l'atenció sanitària de la població. Són objectius ambiciosos però irrenunciables. La creació del nou Programa de Doctorat de Ciències Biomèdiques i Salut, que vaig tindre el privilegi de presentar el darrer 29 de no-

vembre a l'Hospital General Universitari de Castelló amb motiu de la celebració del 50é aniversari de la seua creació, és una eina important per apropar-nos a aquests objectius. Però tot açò pot quedar-se en no res. Mentre tothom expressa la preocupació perquè tal vegada no hi haja pressupost per acabar l'edifici de la FCS, els protagonistes de la mateixa sabem que l'èxit de la implantació dels graus d'Infermeria i Medicina és el fruit del treball de menys d'una desena de professors a temps complet de la Unitat Predepartamental de Medicina i poc més de mitja dotzena a la d'Infermeria. Més un contingent de professorat associat a temps parcial que posa a disposició dels estudiants la seua experiència i els seus coneixements.

No ho oblidem, és el personal a temps complet qui gestiona ambdós títols i desenvolupa la investigació que ha de fer de la FCS una autèntica Facultat. La implantació dels graus en temps de penúria ha sigut possible pel voluntarisme d'aquest grup d'heroïnes i herois. Mantenir l'esforç i el voluntarisme any rere any no és pas possible, ni desitjable. Ha arribat el moment de pensar no sols en edificis, sinó també en persones. Hem de normalitzar la FCS de la UJI, dotar-la de professorat investigador altament qualificat, tant de l'àmbit bàsic com del clínic.

I això passa per tres mesures urgents. Primer, cal promoure al professorat actual. Segon, el Consell Social, com a òrgan de participació de la societat en la universitat, ha de vetlar pels estudis de Salut que, ara fa quasi una dècada, va contribuir a promoure. Per això, ara el Consell Social hauria de fer mitjancer amb les autoritats polítiques per a què: a) la Conselleria d'Educació facilite l'acreditació del personal clínic que ha desenvolupat tasca investigadora en un ambient on això és especialment difícil per l'enorme pressió assistencial; b) les Conselleries de Sanitat i Educació col·laboren per crear figures de professorat vinculat per què el personal clínic acreditat pugui incorporar-se veritablement a la nostra Facultat; i c) la Generalitat i el Ministeri d'Hisenda consideren com prioritari els estudis de Salut de la UJI.

I això ens duu a la tercera mesura. Cal corregir el dèficit pressupostari de la UJI. No havent-se revisat el model de finançament des del 2010, just abans de la implantació dels nous estudis de Salut, l'increment d'estudiants que els graus de Medicina i Infermeria han suposat no ha vingut acompanyat de més diners. Com a conseqüència, la UJI té actualment el menor finançament per estudiant de les universitats públiques valencianes. És a dir, hem implantat els nous Grau de Salut sense a penes recolzament econòmic. Canviar aquesta situació constitueix tot un repte que ens permetria passar del drama a la celebració. ■

*Catedràtic de Biologia Cel·lular. Vicedegà d'Ordenació Acadèmica i Pràctiques Clíniques de la Facultat de Ciències de la Salut

Sabem que l'èxit de la implantació dels graus d'Infermeria i Medicina és fruit del treball del conjunt del professorat